

Naročnina za Ljubljansko pokrajino: letno 150 lir (za inozemstvo 200 lir), polletno 75 lir, mesečno 15 lir. Plača in toži se v Ljubljani

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Uredništvo: Ljubljana, Gregorčičeva ulica 23. Tel. 25-52. Uprava: Gregorčičeva ulica 27. Tel. 33-03. Rokopisov ne vračamo. — Račun pri poštni hranilnici v Ljubljani št. 11.968

Obratovalni čas v trgovini

Šef pokrajinske uprave je z odredbo VIII. št. 1172-3 z dne 30. marca t. l. predpisal nov obratovalni čas:

Obratovalni čas v trgovskih obratih, zasebnih zavodih in pisarnah se določa dnevno (razen nedelj in praznikov) od 7. do 11. ure in od 15. do 19. ure. Ta določba velja od 2. aprila dalje.

S tem je razveljavljena odredba VIII. št. 11721-1 z dne 23. marca t. l.

Utesnitev uporabe potniških avtomobilov na bencinski pogon

Šef pokrajinske uprave prezident div. gen. Rupnik je odredil, da je z 31. marcem 1945. prepovedana uporaba potniških avtomobilov na bencinski pogon, in sicer na območju mesta Ljubljane in za vožnje v kraje, ki so dosegljivi z železnico. Izjeme od te prepovedi dovoljuje v posebno utemeljenih primerih nemški svetovalec za Ljubljansko pokrajino na predlog šefa pokrajinske uprave.

Kršitev te prepovedi se kaznuje po veljavnih predpisih.

Najvišje cene za luščen riž

Komisar za cene je z odločbo št. 477/1 z dne 23. marca 1945 določil naslednje najvišje cene za luščen riž:

Za rižarno — franko skladišče — 1 kg 4.95 lir
Za Prevod 1 kg 5.05 lir
Za trgovca detalj. 1 kg 5.70 lir
franko prodajalna, vključno vse javne dajatve.

Zapora električnih peči in kuhalnikov, ukinitve prodaje

Pokrajinski gospodarski svet sporoča, da je ukinjena prodaja električnih peči in električnih kuhalnikov. Za nove instalacije je potrebno dovoljenje Pokrajinskega gospodarskega sveta. Vse trdke, ki prodajajo električne peči ali kuhalnike, morajo Pokr. gospodarskemu svetu prijaviti natančen popis zaloge istih kakor tudi vseh sestavnih delov.

Pokrajinski gospodarski svet opozarja, da je skirvanje ali prodaja teh predmetov ali sestavnih delov kazniva po čl. 6. naredbe o zajetju gospodarstva za vojne namene z dne 27. VIII. 1944. »Službeni list« št. 189/71.

Sprememba tarife za tiskovine Poštne hranilnice

Šef pokrajinske uprave, komisar za cene za Ljubljansko pokrajino, je z odločbo št. 939/2 z dne 26. februarja 1945 odobril Poštni hranilnici v Ljubljani sledeče najvišje cene za:

1. navadne položnice 1 kos — 25
2. davčne, opominske in splošne položnice 1 kos — 35
3. čekovni zvezek (50 obrazcev) s takso 1 kos — 50
4. čekovni zvezek (50 obrazcev) brez takse 1 kos — 25
5. čekovne nakaznice 1 kos — 50
6. kuverte z naslovom Poštne hranilnice za 100 komadov — 35

Ljubljana dne 20. marca 1945.
Ravnateljstvo Poštne hranilnice

Plače in dajatve za trgovinsko osebie

Po novi ureditvi plač z dne 22. II. 1945.			Na nameščenca odpadajoče javne dajatve (od zneska pod 1.):							na podjetje odpade plačilo:				Izdatki podjetja (rubrike 1, 11, 12, 13)	
Plača nameščenca		neto (po odbitku zneskov 3 do 10 od bruto	davek (po spremembi 6. XII. 1944.)						Pokojski zavod	bolniške blagajne		davek 1% bedn. fond	Pokojsn. zavod		boln. blag. (27 dni)
bruto a)	skupni- na b)		po čl. 94. in 95.	1/2 bedn. fondna	obrambni fond	samski davek	samoupr. doklade	mesna soc. davek		a) osn. prisp.	b) V. Z.				
1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1700.—	1	1390.24	69.16	8.5	5.70	—	—	—	85.—	101.40 40.—	17.—	160.—	214.90	2091.90	
1790.—	1	1453.57	76.—	7.95	6.08	—	—	—	105.—	101.40 40.—	17.90	175.—	214.90	2197.80	
1880.—	1	1534.90	82.84	9.40	6.46	—	—	—	105.—	101.40 40.—	18.80	175.—	214.90	2288.70	
1980.—	1	1601.86	94.24	9.90	7.60	—	—	—	125.—	101.40 40.—	19.80	190.—	214.90	2404.70	
2070.—	1	1684.19	101.08	10.35	7.98	—	—	—	125.—	101.40 40.—	20.70	190.—	214.90	2495.60	
2160.—	1	1763.48	110.58	10.80	8.74	—	—	—	125.—	101.40 40.—	21.60	190.—	214.90	2586.50	
2340.—	1	1903.20	127.30	11.70	11.40	—	—	—	145.—	101.40 40.—	23.40	205.—	214.90	2783.30	
2500.—	2	2027.20	141.36	12.50	12.54	—	—	—	165.—	101.40 40.—	25.—	220.—	214.90	2959.90	
2610.—	1	2124.46	152.38	13.05	13.71	—	—	—	165.—	101.40 40.—	26.10	220.—	214.90	3071.—	
2630.—	2	2144.36	152.38	13.15	13.71	—	—	—	165.—	101.40 40.—	26.30	220.—	214.90	3091.20	
2760.—	2	2257.14	167.58	13.80	15.08	—	—	—	165.—	101.40 40.—	27.60	220.—	214.90	3222.50	
2890.—	2	2373.65	179.36	14.45	16.14	—	—	—	165.—	101.40 40.—	28.90	220.—	214.90	3353.80	
3020.—	2	2467.03	191.14	15.10	19.11	—	20.51	0.71	165.—	101.40 40.—	30.20	220.—	214.90	3485.10	
3150.—	2	2546.52	208.24	15.75	20.82	—	50.54	1.73	165.—	101.40 40.—	31.50	220.—	214.90	3616.40	
3410.—	2	2717.11	238.64	17.05	23.86	—	103.39	3.55	165.—	101.40 40.—	34.10	220.—	214.90	3879.—	
3800.—	2	2967.69	285.76	19.—	28.57	—	186.20	6.38	165.—	101.40 40.—	38.—	220.—	214.90	4272.90	
3960.—	3	3069.33	305.52	19.80	30.55	—	220.78	7.62	165.—	101.40 40.—	39.60	220.—	214.90	4434.50	
4050.—	3	3039.51	346.56	20.25	34.65	—	292.60	10.03	165.—	101.40 40.—	40.05	220.—	214.90	4524.95	
4140.—	3	3116.91	350.74	20.70	35.07	—	299.91	10.27	165.—	101.40 40.—	41.40	220.—	214.90	4616.30	
4230.—	3	2991.93	423.—	21.15	46.53	—	426.37	14.62	165.—	101.40 40.—	42.30	220.—	214.90	4707.20	
4320.—	3	3055.21	432.—	21.60	47.52	—	442.12	15.15	165.—	101.40 40.—	43.20	220.—	214.90	4798.10	
4410.—	3	2989.70	485.10	22.05	53.36	—	535.05	18.34	165.—	101.40 40.—	44.10	220.—	214.90	4889.—	
4590.—	3	3110.54	504.90	22.95	55.98	—	569.70	19.53	165.—	101.40 40.—	45.90	220.—	214.90	5070.80	
4860.—	3	3151.—	583.20	24.30	64.15	—	706.72	24.23	165.—	101.40 40.—	48.60	220.—	214.90	5343.50	
4950.—	4	3209.01	594.—	24.75	65.34	—	725.62	24.88	165.—	101.40 40.—	49.50	220.—	214.90	5434.40	
5080.—	4	3284.22	609.60	25.40	67.05	—	752.92	34.41	165.—	101.40 40.—	50.80	220.—	214.90	5565.70	
5210.—	4	3214.53	677.30	26.05	74.50	—	871.39	39.83	165.—	101.40 40.—	52.10	220.—	214.90	5697.—	
5340.—	4	3294.20	694.20	26.70	76.36	—	900.96	41.18	165.—	101.40 40.—	53.40	220.—	214.90	5828.30	
5470.—	4	3373.86	711.10	27.35	78.22	—	930.54	42.53	165.—	101.40 40.—	54.70	220.—	214.90	5959.60	
5600.—	4	3453.52	728.—	28.—	80.08	—	960.12	43.88	165.—	101.40 40.—	56.—	220.—	214.90	6090.90	
5860.—	4	3606.24	761.80	28.30	91.40	—	1019.27	46.59	165.—	101.40 40.—	58.60	220.—	214.90	6353.50	
6250.—	4	3659.33	875.—	31.25	105.—	—	1217.37	55.65	165.—	101.40 40.—	62.50	220.—	214.90	6747.40	

Pojasnila

Ta tabela je napravljena za poročene moške nameščenke.

Zneski pod rubr. 1. so bruto zneski, kakor so z novo ureditvijo določeni po skupinah in letih službovanja.

Ako nameščenec sam plača po zakonu nanj odpadajoče dajatve (rubrike 3 do 10), mu podjetje izplača neto-znesek, označen v rubriki 2. Na vsak način pa je podjetje dolžno plačati za uslužbenca javne dajatve po rubrikah 11 do 13.

Ni zadržka, da podjetje, zlasti če je to dogovorjeno v posameznih primerih z ustnim ali pisanim dogovorom, plača vse javne in socialne dajatve za nameščenke samo. V takih primerih je smatrati znesek pod rubriko 1 za neto plačo. (Seveda niso ta plačila, če se kot taka knjižijo, odbitne postavke.)

Starejšini ali sposobnejšim uslužbencem lahko podjetje brez kake predhodne odobritve (za nadpovprečne storitve) zviša plačo za 25% na v rubriki 1. označene po-

stavke. Takega zvišanja pa ne sme biti deležna več kot ena četrtina nameščenec. Delavcem pa se za težka in neprijetna dela meze lahko povišajo za 15% (premije).

Uslužbenec sme podjetje zaposliti brez plačila nadur v ureditvi označenem delovnem času. Ta čas ni enak odpiralnemu času, ki je običajno krajši.

Za izračunavanje neto-zneskov in zneskov, s katerimi podjetje ugotovi izdatke za 1 nameščenca na mesec (rubrika 14), pripominjamo:

a) Davek po čl. 94. in 95. je računat po zgornji tabeli za poročene brez otrok. Če imajo nameščenki otroke, plačajo davka manj, prav tako tudi manj za obrambni fond (rubrika 5).

Samski davek plačajo nameščenki-sameci, pravnoveljavno ločeni ali vdovec brez otrok — v starosti 30 do 60 let, če njih mesečni prejemki presegajo lir 950.—. Osnovo tvori uslužbenški davek (rubr. 3), za katerega se plača samskega davka:

50% od 30.—35. leta,
40% „ 35.—40. „
25% „ 45.—50. „
10% „ 55.—60. „

Samoupravne doklade (glej rubriko 7) znašajo 175% in se pobirajo pri mesečnih plačah nad 2900.— lir (pri tedenskih nad 700.— lir), to je od razlike uslužbenkega davka, kolikor ta presegla lir 179.36 (pri tedenskih preko 42.94 lire).

Socialna občinska davščina se pobira prav tako od razlike uslužbenkega davka, ki presegla lir 179.36, in sicer pri plačah

nad 3.000 lir 6% od razlike,
„ 5.001 „ 8% „ „
„ 8.335 „ 10% „ „
„ 11.668 „ 12% „ „
„ 14.584 „ 14% „ „
(glej rubriko 8).

b) Pri dajatvah za Pokojninski zavod smo upoštevali tudi 13. plačo (novoletno odn. božično nagrado) in spadajo v VIII., IX., X., XI. in XII. plačilni razred.

c) Prispevki za bolniško blagajno so računani na podlagi 27 de-

lovnih dni; dejansko so odmere vsak mesec različne po številu delavnikov. Nameščenki po zgornjih plačah so vsi v najvišjem, XII. meznem razredu. Višje zavarovanje (10 b) je za vse enako.

Iz tabele so razvidne predvsem izredno visoke davčne dajatve ter zlasti avtonomne doklade. Radi tega je pokrenjena akcija za znižanje uslužbenkega davka ter smemo nove ureditve v kratkem pričakovati.

Povišale pa se bodo dajatve za PZ in TBPD z uvedbo novih plačilnih razredov tako, da dejanski efekt za uslužbenke ne bo boljši, če bo sam zase moral plačevati nanj odpadajoče dajatve.

Boljše dosedanje ureditve, predvsem višje plače, dopusti in božična nagrada, ostanejo še nadalje v veljavi.

Obveznost izplačevanja po novi ureditvi bo nastala z dnem objave v Službenem listu pokrajinske uprave z veljavnostjo od 1. marca 1945. za naprej.

Združenje trgovcev Ljubljanske pokrajine

Proizvodnja v serijah

Dočim proizvodnja potrošnih predmetov v seriji in masi tehniki vselej in povsod pozdravljajo, se povprečni potrošnik ne more znebiti nekakšnega odpora in nezaupanja do nje, ker meni, da mu kvari in krati osebno izrazitost ter omejuje njegovo osebno voljo. Bistvo in pogoj masne proizvodnje sta res večja ali manjša omejitve vzorcev ali tipov, osebna nota pa pri tem ni tako hudo prizadeta, kakor mnogi mislijo. Proizvodnja po okusu in izbiri se je vsekakor preveč razbohotila ter povzročila brezumno trošenje sil pri produ-

centih in potrošnikih, ko je preveč pestra proizvodnja zapeljala potrošnike, da pri svojih željah in zahtevah niso poznali več nobenih mej. Trg je bil preobložen z izrodki fantazije, ki so bili brez vsake trohe koristi in stvarnosti. Za primer velike groteske naj bo navedeno, da so se moški ovratniki izdelovali po 700 modelih v vseh številkah in da je bilo več sto kolekcij blaga za smokinge in druge večerne obleke. Če bi lepo število teh kolekcij odpravili, pač nihče ne bi mogel reči, da nosijo

diplomat in godej v barih enake smokinge.

Standardni tipi raznovrstne proizvodnje, ki so bili pod silo razmer uvedeni med vojno, bodo v razširjeni obliki ostali gotovo tudi po vojni, ker so potrebni za regulacijo proizvodnje in potrošnje.

Učite se strojepisja!

Praktično znanje koristno vsakomur. — Novi tečajji pričenjajo redno vsak teden. — Vpisovanje dnevno. Informacije, prospekti: Trgovsko učilišče „Christofor učni zavod“ Ljubljana, Domobranska ulica št. 15

Belgijsko razočaranje

Belgijski tiskovni ataše v Stockholmu je podal švedskim listom nekatere podatke o oskrbi Belgije z živili in surovinami po zavezniških. Med drugim je poudaril, da dobiva Belgija od vseh zaveznikov mesečno le približno 20.000 ton živil in surovin, potrebuje pa jih 2.5 milijona ton. Na drugi strani pa izvozijo zavezniški vsak mesec iz Belgijskega Konga blaga v vrednosti 350 milijonov dolarjev. »Oskrba« Belgije se torej zaveznikom masno izplača, Belgija sama pa pri takšni oskrbi trpi silno pomanjkanje in je bogata le na razočaranju nad zavezniški.

Najvišje cene za prevoz s konjsko vprego

Šef pokrajinske uprave — komisar za cene je dne 23. marca pod št. 284/5 odobril naslednje nove cene za prevoze s konjsko vprego:

I. a) za enovprežni voz pri obtežitvi do 1.5 tone na dan (8 ur) lir 300.—,

b) za dvovprežni voz pri obtežitvi do 3 ton na dan (8 ur) lir 500,—, c) za vožnje, ki trajajo nad 8 ur, se sme zaračunati 25% pribitek,

č) za posamezne vožnje z enovprežnim vozom na uro lir 45.—, d) za posamezne vožnje z dvovprežnim vozom lir 65.—,

e) pri obtežitvi enovprežnega ali dvovprežnega voza z nad pod a) in b) navedeno težo se sme računati 10% pribitek;

II. a) za akordne vožnje v območju mesta Ljubljane za vagon-ske pošiljke — za enega naslovnika za eno tono lir 60.—,

b) za več naslovnikov do teže 1.5 tone lir 85.—, do teže od 1.5—3 tone lir 70.—, za težo nad 3 tone lir 60.—;

III. za prevoz kuriva v območju mesta Ljubljane za tono lir 50.—.

Razmerje pri svetovni plovbi

Nekdaj je imela Anglija pri svetovni plovbi prvo mesto, zdaj pa je morala to mesto prepustiti USA, kakor se ji sploh izmikajo še druga prvenstva že od začetka vojne. Po vojni bo ameriška trgovinska mornarica obsegala okrog 15 milijonov ton, pred vojno pa je imela samo 8.9 milijona ton. Angleška trgovinska mornarica pa je imela pred vojno 17.9 milijona ton, trgovinska mornarica angleških dominionov pa 3.1 milijona ton. Med vojno je bila orjaška angleška trgovinska mornarica tako reducirana, da jo je ameriška daleč prehitela. Pri tem dejstvu pač Angliji ne more pomagati tolažba, da imajo Združene države Severne Amerike pri povečanju trgovinske mornarice prevelike stroške in da zaradi tega ameriška trgovinska mornarica po vojni ne bo rentabilna.

V Angliji je bilo med vojno najbolj prizadeto ono trgovinsko brodogojstvo, ki je dovažalo živež iz Južne Amerike. Tako so propadle najboljše ladje s hladilnimi napravami, ki so imele skupaj nad 75.000 ton. Razmerje pri svetovni plovbi se je pač za dolgo spremenilo v veliko angleško škodo.

Zaposlitev gospodarstva

Angleški vladni strokovnjak za socialna vprašanja Beveridge je spisal knjigo o popolni zaposlitvi gospodarstva, ki je težko dosegljiv ideal vseh držav. Najdaljše poglavje knjige je namenjeno zasebnemu gospodarstvu in v njem je razvil pisec naslednje misli:

V vsaki svobodni državi je v ospredju vprašanje, ali je popolna zaposlitev gospodarstva sploh dosegljiva, če je večina proizvodnih sredstev v rokah zasebnih podjetij. Možnost popolne zaposlitve je odvisna od tega, kako zasebno gospodarstvo izrablja svojo svobodo. Beveridge se boji zlorab svobode ter zahteva razlastitev takih zasebnih podjetij, ki z monopolom in karteli izkoriščajo potrošnike ter politično zlorablajo svojo gospodarsko moč. Zasebni podjetniki morajo imeti čut odgovornosti in po merilu tega čuta naj bodo deležni svobode za svojo od države neodvisno delavnost.

»Deutsche Adria Zeitung« naglašja, da so izvajanja angleškega socialnega politika dokaz, da hoče Anglija ostati v duhu in sistemu liberalizma. Zato je v knjigi tudi večkrat poudarjena »svobodna« država, pri čemer pa pisec ne prikriva svojega spoznanja, da je popolna zaposlitev gospodarstva težko dosegljiva z metodami liberalizma.

Popolna zaposlitev gospodarstva je sploh veliko hrepenenje vseh plutokratskih držav, zlasti pa USA, kjer so prepričani, da je mogoče popolno zaposlitev doseči le z ves svet obsegajočo izvozno ofenzivo. Anglija in Združene države hočejo ves svet preplaviti s svojo industrijsko proizvodnjo, da bi na ta način ostal ves močno razširjeni produktijski aparat v teku. Brezposelnost mas je mora, ki tlači plutokratske državnike, ker vodi do socialnih katastrof in do popolne propasti plutokratske oblasti. V plutokratskih deželah je samo vojna začasno ustavila in odpravila brezposelnost, ki je v industrijskih deželah bič sodobnega človeštva in tudi dokaz, da liberalizem ne zna in ne more pravilno razviti in udeležiti produktivnih sil.

Nasprotno dežele so videle, kako je Nemčija z novimi metodami odpravila brezposelnost množice. Nemški sistem ni vzel trga in cene za regulatorja produkcije in zaposlitve gospodarstva, kakor je to v plutokratskih državah, temveč regu-

lator produkcije in zaposlitve je postalo delo samo. Trg in cena nista več odločujoča činitelja, ker vodi oba država. Na ta način in pod tem pogojem ni več važna razlika med zasebnim in državnim lastništvom produktijskih sredstev. V Nemčiji so spoznali veliko vrednost zasebnega podjetništva, ker daje dobre pobude in priložnosti za razvoj in uveljavitev osebne iniciative, državno vodstvo gospodarstva pa itak skrbi, da z osebnimi iniciativami ne morejo biti zlorabe. Kakor Nemci, tako želijo popol-

no zaposlitev gospodarstva vsi ostali narodi Evrope in tudi ljudstva anglo-ameriškega sveta. Samo popolna zaposlitev gospodarstva lahko pomaga človeštvu do napredka ter odpravi vzroke sporov in razdorov. Vsi to želijo, vsi imajo isti cilj, različna pa so samo mnenja glede poti in načina. Po pravem bi moralo to veljati tudi za plutokrate, ki pa v resnici hlepijo samo po politični oblasti ter hočejo zaradi tega uničiti tudi dobre nemške zgledne in uspehe pri zaposlitvi gospodarstva.

Švedska zunanje-trgovinska politika

»Deutsche Adria Zeitung« opisuje, kako je na Švedskem zunanje-trgovinska politika, ki je najvažnejši faktor gospodarskega življenja, zašla v nevarno smer. Leta 1937. je švedska zunanja trgovina dosegla svoj rekord, ker je bil izvoz vreden 2 milijardi, uvoz pa okrog 1000 milijonov kron. V prvih vojnih letih švedsko gospodarstvo ni bilo dosti prizadeto. Od Nemčije in drugih dežel celinske Evrope je Švedska dobivala vse, kar je bilo potrebno za njeno industrijo ter za preskrbo in zaposlitev prebivalstva, pri čemer pa seveda ni bilo mogoče preprečiti vseh primanjkljajev, ki jih je povzročala angleška blokada. Švedsko trgovinsko brodogojstvo, ki je bilo v inozemstvu ter v službi Anglije in USA, je sicer precej trpelo, švedske ladjedelnice pa niso s svojim delom na tekočem traku popravljale samo nastale škode, temveč so pripravljale tudi močno in moderno povojno mornarico za čezmorski promet.

Švedski zunanji minister je nekoč dejal, da se njegova politika od časa do časa spreminja po razmerju sil in tako je švedska vlada že konec leta 1943. mislila, da je poraz držav osi samo še vprašanje časa. Prva posledica tega je bila, da so pri trgovinskih pogajanjih z Nemčijo o blagovni izmenjavi za leto 1944. nemškim sovražnikom na ljubo omejili nekatere dobave Nemčiji. Potem pa je Švedska konec avgusta 1944. zaprla svoja pristanišča na vzhodni obali za ves inozemski promet. Praktično je prišel pri tem samo nemški promet v poštev, z izgovorom na nevarnost pa je bilo že prej švedskim ladjam prepovedano prista-

jati najprej v nemških severnih, pozneje pa tudi v vzhodnih pristaniščih.

Omejitev trgovinskih zvez z Nemčijo ter z njo sodelujočimi deželami pa je dosegla nasprotno od tega, kar je pričakovala švedska vlada. Dežela, ki se sama izolira, je v nevarnosti, da ohromi pri izvozu in uvozu. To je morala izkusiti tudi Švedska. Ze v prvih treh četrtletjih 1944. se je v primerjavi s povprečjem zadnjih treh predvojnih let njen izvoz skrčil približno na eno četrtino, uvoz pa za polovico.

Švedski gospodarski in finančni krogi so gotovo že iztreznjeni, najmanj pa si morejo obetati od anglo-ameriških mornariških in izvoznih načrtov, ki so prevrgli večino namenov in računov švedske zunanje-trgovinske politike za povojno dobo. Če bi Švedska tudi mogla uresničiti svoje izvozne načrte, bo težko našla deželo, ki bi dobave v gotovini plačevala, vprašanje pa je tudi, kako bi mogla Švedska z lastnimi devizami finansirati izvozne presežke.

Zadnja nemško-švedska pogodba o izmenjavi blaga je potekla konec lanskega leta. Novih pogajanj dolej še ni bilo in švedsko gospodarstvo ima od tega čedalje večjo škodo. Delo v rudnikih se omejuje, gozdovi pa se izsekavajo kakor še nikdar, kar pa ne more zaježiti pomanjkanja kuriva. Potrebne so bile že močne omejitve potrošnje kuriva v industriji in gospodinjstvih, racionalizirali pa so tudi plin. Od predvojne potrošnje kuriva je prišlo na premog in koks 83% in ker ni več premoga iz Nemčije, so hudo prizadete vse panoge gospodarstva. Državne železnice imajo vedno večjo zgubo pri tovarnem prometu, razna državna in privatna podjetja ustavljajo svoje obrate in ker je bila tudi lanska letina slaba, ni čudno, da se je kupna moč švedske krone za široke mase znižala za kakih 30%. Strokovne organizacije zahtevajo zvišanje mezd in valovi stavk utegnejo podreti vse jezove državne politike mezd in cen.

Nevarnih posledic gospodarske izolacije, katero je vlada sama izzvala s svojo zunanje-trgovinsko politiko, se zaveda že vsa javnost in v listih se čedalje bolj razpravlja o pomanjkanju raznih surovin in blaga, ki omejuje industrijsko proizvodnjo ter ogroža tudi preskrbo prebivalstva. Nekateri listi so pri tem naglasili, da se s pomanjkanjem vedno družijo brezposelnost, drugi so pa tudi odkrito priznali, da je bila vladna konjunkturstična zunanje-trgovinska politika zgrešena.

Pridelovanje bombaža v Španiji

Ze blizu 10 let se v Španiji uspešno pospešuje pridelovanje bombaža in je dežela tako na najboljši poti k popolni samopreskrbi. Leta 1936. so španski nasadi bombaža obsegali 25.000 ha, potem pa so se vsako leto povečali ter dosegli zdaj že nad 70.000 ha. Leta 1936. so pridelali okrog 10.000 bal (po 220 kg) bombaža, po šestih letih je pridelok dosegel 15.000 bal, lani pa že 30.000 bal. Letošnji pridelok bo dal morda že 40.000 bal in ustanovljenih je bilo več novih obratov za čiščenje bombaža, delo pa se bo pričelo v kratkem tudi v dveh novih velikih predilnicah. Ze lani je bil uvoz bombaža zelo skrčen, v prihodnjih letih pa sploh ne bo več potreben.

Ameriški izvoz bo racionaliziran

Koliko si Američani obetajo od svojih izvoznih načrtov, se vidi iz izvajanja nekega strokovnjaka v trgovinskem ministrstvu. Po njegovi sodbi bo po vsem svetu povpraševanje po ameriški proizvodnji tako veliko, da bo treba ves izvoz racionalizirati, ker ne gre, da bi prišlo v eno deželo ameriškega blaga in izdelkov preveč, v drugo pa premalo. Ze zdaj je v Ameriki okrog 40 nabavnih komisij iz različnih držav, ki bi rade čimprej prevzele potrebno in zaželeno blago. Dobavne pogodbe se sklepajo tudi za povojna leta in ameriški podjetniki naj bodo previdni in obzirni pri sklepanju takih pogodb, da bo ameriška proizvodnja po vsem svetu sorazmerno razdeljena. Predvsem naj ameriški podjetniki in producenti upoštevajo, da bo Sovjetska unija kakih 20 let dober odjemalec ameriškega blaga in izdelkov.

Vojni dobički angleških družb

Čeprav so tudi v Angliji dividende omejili, imajo vendar mnoge podjetniške družbe ogromne dobičke in tudi dividende, ki jih delijo, so zelo visoke. V primer vojnega dobičkarstva navaja »Deutsche Adria Zeitung«, da so dividende znane podjetniške družbe Woolworth letos za 5% višje kot lani ter da znašajo 45%. Čisti dobiček je za 12.8% večji kot prejšnje leto ter znaša 5.86 milijona funtov. Dobiček se je zvišal od 7.23 na 7.39 milijona funtov ter je skoraj enak delniškemu kapitalu, ki znaša 7.5 milijona funtov.

Robert Goli
Ljubljana, Šelenburgova ul.

PAPIR PESEK
na debelo * Vladimir
Palača Bata, III. nadstr.

FR. P. ZAJEC
izprašan optik in urar
Ljubljana, Stritarjeva ulica 6 — Tel. 44-86
(pri trimostovju)

Nikola Romčević
trgovina z usnjem
Ljubljana, Puharjeva ulica 3

Baretič Vladimir
splošno čevljarstvo — Ljubljana, Pražakova ulica 12

Josip Olup
konfekcija — manufaktura
Ljubljana Stari trg 1

Gostilna Kačič
Ljubljana — Dunajska cesta

Ivan Mihelčič
koncesionirano, elektrotehnično podjetje
Ljubljana — Borštnikov trg

The Rex Co. Ljubljana — Gradišče

V. Pečar
delikatese in mlekarina
Ljubljana — Poljanska c. št. 18

Trgovina z usnjem in kožami
Jože Klanjšček
Ljubljana - Gosposvetska c. 1
(Levo dvorišče Figovec)

Novak Anton
gostilna in trgovina
Ljubljana, Litijska ulica

Joško Zaic
manufakturna trgovina

Ljubljana - Poleg tromostovja

J. VAVPETIČ * LJUBLJANA * Izdelovanje lesenih in galanterijskih predmetov
Dunajska c. 35

Veletrgovina z vinom Julij Zupan, Ljubljana, Frankopanska c. 5

Občni zbori

Kreditno društvo Mestne hranilnice Ljubljanske v Ljubljani ima redni občni zbor 11. aprila ob 16. oz. pol ure po končanem alarmu v sejni dvorani Mestne hranilnice. Dnevni red običajni.

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani ima 20. redni občni zbor 12. aprila ob 17.30 v ravnanstvu banke, Rimski trg 3. Delnice se morajo položiti vsaj 5 dni pred občnim zborom pri blagajni banke. Vsakih 5 delnic daje pravico do 1 glasu na občnem zboru.

Tovarna zavos »Stora«, d. d. v Ljubljani ima 22. redni občni zbor 16. aprila ob 17.30 v posvetovalnici Zadrugne gospodarske banke. Najmanj 10 delnic je treba položiti vsaj tri dni pred občnim zborom pri blagajni Zadrugne gospodarske banke. Vsakih 10 delnic daje na občnem zboru po en glas.

Gregore & Co., d. d. v Ljubljani ima 4. redni občni zbor 7. aprila ob 15.30 v družbeni pisarni. Delnice se morajo položiti vsaj 6 dni pred občnim zborom.

Centralna vinarna, d. d. v Ljubljani ima svoj 20. redni občni zbor 28. aprila ob 17. v svojih prostorih v Frankopanski ulici 11. Vsaj 25 delnic se mora položiti najkasneje 6 dni pred občnim zborom pri Vzajemni posojilnici v Ljubljani.

Denarništvo in zavarovalstvo

Poslovni čas denarnih zavodov za stranke

Blagajne denarnih zavodov v Ljubljani so odslej odprte za stranke od 7.30 do 10.30 ure dopoldne.

Združenje denarnih in zavarovalnih zavodov Ljubljanske pokrajine.

K. Pečenko

usnje in čevlarske potrebščine

Ljubljana, Sv. Petra c. 41

Franciškanska
ulica 3

SCHNEIDER & VEROVŠEK

Trgovina z železnino
LJUBLJANA

Na drobno Na debelo

A. & E. Skaberne

Ljubljana - Mestni trg

Gostilničarski vestnik

Bolniška blagajna gostilničarjev

Kot važna socialna ustanova posluje Bolniška blagajna Združenja gostilniških podjetij že blizu 40 let ter nudi primer zglednega socialnega prizadevanja in vzajemnosti pri najvažnejši akciji samopomoči. Članstvo plačuje za blagajno po 0.05 lire od litra v Ljubljano uvoženega vina, obrati, ki vina ne točijo, in prostovoljni člani pa plačujejo manjše zneske. Prispevke pobira trošarinski urad, kar je za članstvo zelo ugodno, ker se tako plačevanje po načinu in višini zneskov le malo pozna.

Po pravilih določena povračila za zdravnika, zobozdravnika in pogreb so danes res še nizka, vendar se stroški v celoti plačujejo za zdravlila in za oskrbo v splošni bolnišnici.

Izkaz premoženjskega stanja izkazuje:		
aktiva:	31. XII. 1943	31. XII. 1944
Blagajna	47.691.70	99.633.58
Poštna hranilnica	33.044.60	1.211.26
Naloženi denar	107.214.80	107.272.60
Inventar	380.—	380.—
Dolžniki	80.365.—	81.247.32
Skupaj lir	268.696.10	289.744.32
Prebitek	45.740.18	21.048.66

Pod postavko »naloženi denar« je vloga pri Gostilničarski kreditni zadruzi v višini 100.000 lir, ki se lahko vsak čas odpove in dvigne. »Dolžniki« so se letos meseca marca znižali na 45.100 lir in pride od tega na sindikat 37.100 lir.

Dohodki (prispevki in članarine) so znašali konec I. 1943. lir 219.867.33, konec lanskega leta pa 176.495.42 lire, dočim so bili izdatki konec I. 1943. lir 174.127.15, konec lanskega leta pa 155.446.76 lire.

Razdelitev izdatkov:	1943	1944
Bolniške podpore	10.80 %	10.20 %
Zdravniki	27.50 %	28.— %
Zdravila	12.— %	13.40 %
Zdravljenje zob	7.50 %	2.60 %
Bolnišnica	18.— %	18.30 %
Kopeli	0.80 %	1.— %
Pogrebnine	5.50 %	4.50 %
Ostali in upravni stroški	17.90 %	22.— %
	100 %	100 %

Zvišali so se le upravni in ostali stroški, kar gre predvsem na račun podpor. Če letos ne bo nepredvidenih izdatkov, bo kljub pomanjkanju uvoza vina računski zaključek bolniške blagajne ugoden.

Snovanje kolektivnih pogodb

V poslovnem poročilu Sindikata gostinskih podjetnikov je kolektivno pogodbeno delovanje opisano takole:

Kolektivna pogodba za strežno osebje z dne 22. XII. 1942. je bila v čl. 5 s I. dodatkom z dne 24. III. 1944 spremenjena z ozirom na splošno zvišanje plač in mezd. V členu 5. določeni pavšal je bil zvišan z veljavnostjo od 1. aprila 1944 naprej za 30 %.

Ker se nekatera določila te kolektivne pogodbe v praksi niso obnesla, je sindikat nameraval pogodbo spremeniti in uvesti pogajanja. Predvsem naj bi se spremenili ključ za razdeljevanje obvezne napitnine v korist vajencev (čl. 5), ekvivalent za dajatve v naravi (čl. 6), vprašanje garancije v čl. 7, vprašanje možnosti zaposlitve ženskega osebja (čl. 13) ter določila o veljavnosti in odpovedi pogodbe (čl. 14). Sindikat je od Pokrajinske zveze delodajalcev prejel pooblastilo za sklicanje pogajanj, do katerih pa ni prišlo.

Delavska zveza je predložila poleti 1944. sindikatu osnutek besedila kolektivne pogodbe za gostinsko pomožno strežno osebje. Sindikat je takoj sklical vse članstvo po strokah in formuliral svoj protipredlog, ki je bil v razpravi na več sestankih med zastopniki Delavske zveze in sindikata. Konec oktobra 1944 je bilo soglasno for-

mulirano besedilo ter pogodba pripravljena za podpis.

Pri teh pogajanjih sindikat načelno ni nasprotoval meznim zahtevam delojemalcev, sprejeti pa ni mogel meznega predloga v celoti zaradi občutnega skrcenja prometa v gostinskih obratih ter pomanjkanja živil in pijač. Vendar končno besedilo, temelječe na 60-urnem tedniku, tudi v meznem delu prinaša ugodnosti delojemalcem. V vprašanju delovnih pogojev pogodbe pa sindikat ni bil popustljiv glede odpravnine, priznal pa je dopuste (plačane).

Da do sklenitve te pogodbe in do uvedbe pogajanj za spremembo kolektivne pogodbe za strežno osebje ni prišlo, je vzrok naredba Vrhovnega komisarja, s katero se delovni tednik od 60 ur znižuje na 48 ur, vratarjem in slugam zvišuje na 72 ur, šoferjem pa določa na 60 ur. Ta urnik za gostinstvo ni bil sprejemljiv in je sindikat z Zvezo delodajalcev dne 13. XI. 1944 predložil svoje pismenke Vrhovnemu komisarju ter vztrajal na običajnem 60urnem tedniku. Vrhovni komisar je osvojil stališče sindikata ter ga obvestil, da bo sam s svojo odločbo uredil mezdne in delovne pogoje

Splošno ključavničarstvo
Josip Weibl
nasl. Julij Weibl
Ljubljana
Čopova 10 Kolodvorska 18
Telefon 22-56

Učiteljska tiskarna
d. d.
v Ljubljani

za vse gostinske osebje — strežno in nestrežno.

Plače na bazi 60 ur bi se seveda lahko reducirale na 48 ur za 20 %, vendar bi nadure bile prevelika obremenitev. Določbe zakona o

zaščiti delavcev so bile zaradi plačila nadur tudi spremenjene in se plačujejo nadure s 25 % poviškom, s 50 % poviškom ob nedeljah in praznikih ter s 15 % poviškom za nočno delo.

Trgovinski register

Spremembe in dodatki:

Združene papirnice Vevče, Gorjane in Medvode, d. d. v Ljubljani. Vpiše se član upravnega sveta dr. Pogačnik Frdo, zasebnik v Ljubljani.

Iz zadrugnega registra

Pri Kmetiskem hranilnem in posojilnem domu v Ljubljani se izbršeta člana upravnega odbora dr. Drago Marušič in Jakob Modic, vpiše pa se član upravnega odbora Franc Štrukelj, posestnik v Ljubljani.

ZAHVALA

Vsem, ki ste z nami sočustvovali ob težki izgubi našega najboljšega, preiskrbenega moža, očka, brata itd., gospoda

ALBERTA KILLERJA

mu poklonili vince in cvetja, ga spremlili na njegovi zadnji poti — naša prisrčna zahvala.

Posebno zahvalo izrekamo g. župniku cerkve Marijinega Oznanjenja.

Sv. maša zadušnica bo v torek, dne 10. aprila 1945. ob 8. uri v župnijski cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Ljubljana, 29. marca 1945.

Zalujoča žena s hčerkama
ter ostalo sorodstvo.

„Triglav“
industrija perila
Ljubljana

OLUP
trgovina z modnim blagom
Ljubljana, Stari trg 2

LENASI & GERKMAN
MANUFAKTURA

Ljubljana — Stritarjeva ulica

BERNIK Marija

trgovina s klobuki

Ljubljana, Stari trg

Kobal Žarko

elektropodjetje — Ljubljana, Stari trg št. 11

Philips Radio - D. Zrimšek

Ljubljana — Ulica 3. maja

Slaščičarna Oriental - Jusuf Mehmeti

Ljubljana — Stari trg

Mr. Ph. J. Kolař

kemična tvornica - Ljubljana VII

Rudolf Radovan

tapetnik — Ljubljana, Mestni trg 13

Avtomatični bulet „DAJ-DAM“ d. z o. z. - Ljubljana, Ulica 3. maja

Francoske gospodarske težave

Napovedana racionalizacija francoskih rudnikov je naletela na razne težave ter se ne bo tako hitro izvedena. Prej pridejo na vrsto zavarovalnice in banke, potem obrati za proizvodnjo energije in šele nazadnje rudniki.

V severno-francoskih premogovnikih se je stonitev precej znižala, kar smatrajo delavski zaupniki za posledico slabe preskrbe rudniških revirjev. Med rudarji v premogovnikih je nad 30% Poljakov, ki pa po večini niso izvežbani rudarji. Povprečna dnevna storitev rudarjev je zdaj samo še 850 kg premoga, dočim je bila še lani 1050 kilogramov, pred vojno pa 1200 kg.

Francoska nabavna komisija se v Londonu pogaja za dobavo bakra iz Rodezije. Producenti zahtevajo okrog 70 funtov šterlingov od tone, čeprav je oficialna kontrolirana cena rodezijskega bakra za Anglijo samo okrog 60 funtov.

Proizvodnja žarnic na Švedskem

Švedska je prej dobivala žarnice iz Nemčije, zdaj pa jih izdeluje sama in iz poročil švedskih gospodarskih listov je razvidno, da je ta proizvodnja v primerjavi z nekdanjimi dobavami iz Nemčije predraga. Novi viri dobav wolframa in molibdena za žice so nezadostni in dragi, težave pa dela domači industriji tudi proizvodnja stekla za žarnice. Zaradi težav pri dobavi surovin in v razbremenitev industrijske panoge je bilo izdelovanje nekaterih vrst žarnic sploh ustavljeno.

Suša v Avstraliji

Londonski listi poročajo, da je v Avstraliji tako huda suša, kakršne že dolga leta ne pomnijo. Ta katastrofa ima hude gospodarske posledice. Letošnji pridelek bo zelo pičel in ker so se zaradi velikega izvoza v zadnji dobi zelo izčrpale zaloge žita in drugega živeža, bo tudi težko s preskrbo prebivalstva. Od suše je najbolj prizadeta živinoreja. Zaradi pomanjkanja vode je v nekaj tednih poginilo že blizu 2 milijona ovac.

Avstralija je imela slabo letino tudi lani in zato so se morali k racionaliranju živil, na katero v začetku vojne ni nihče mislil. Zdaj med sušo so bili obroki raznih živil precej zmanjšani, pričakujejo se pa še večje redukcije pri domači potrošnji žita in mesa, da se obdržijo najvažnejši izvozniki kontingenti za Anglijo.

Tribuna - F. Lazar

Ljubljana - Karlovška cesta

Milka Špeletič - Richter

trgovina z mešanim blagom

Ljubljana - Prijateljeva ulica št. 11

Joško Jelačin

trgovina z mešanim blagom in gostilna

Ljubljana - Rudnik

Okretič Vladimir

splošno mizarstvo - Ljubljana - Rudnik 48

Josipina Toni

trgovina z mešanim blagom in gostilna

Ljubljana - Rudnik

IVAN BRUNČIČ

Ljubljana - Celovška cesta št. 42

Stavbeno in pohištveno pleskarstvo in ličarstvo. Se najtopleje priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Cena zmerna! - Delo solidno! Telefon 34-76

Obrtniški vestnik

Maksimalni cenik za dimnikarska dela

smo objavili v prejšnji številki »Trgovskega lista«.

Zvišane cene se smejo zaračunavati od 1. marca 1945 dalje. Sklenjene pogodbe o opravljanju dimnikarskih del se morajo prilagoditi novim cenam. Cenik se dobi v pisarni Odseka za obrtništvo.

Dimnikarski mojstri novih proračunov ne bodo dostavljali posestnikom.

Cenik za ščetarske izdelke

je na podlagi predloga Odseka za obrtništvo odobril komisar za cene pri šefu pokrajinske uprave s svojo odločbo z dne 17. marca 1945 št. 530/1. Odobrene so cene za blatrice, ščetke za likanje, mazalke s ščetinami in žimo, ročne ščetke (enostranske in dvostranske), ščetke za obleke s ščetinami in z žimo, žimnata omela za pod in ročna omela ter konjske ščetke s ščetinami in z žimo. Cenik se dobi v pisarni Odseka za obrtništvo.

Cenik za fotografske razglednice, za fotogr. albume in tiskane razglednice

je na predlog Odseka za obrtništvo odobril komisar za cene za Ljubljansko pokrajino s svojo odločbo št. 531/1 z dne 17. marca 1945. Cene so določene za fotografske razglednice, vizitke, knjižne karte, fotografske albume, tiskane razglednice enobarvne reprodukcije in večbarvne. Cenik se dobi pri Odseku za obrtništvo v Copovi ul. 1 - drugi vhod.

Ureditev plač in mezd

za industrijo moških in damskih vrhnjih in poklicnih oblačil ter za moško in damsko krojaško obrt

V »Službenem listu« št. 17 z dne 28. februarja t. l. je objavljena nova ureditev mezd in plač med drugimi tudi za moško in damsko krojaško obrt.

Delovni čas znaša brez odmorov 48 ur tedensko. Delo čez uro se plača z 25% pribitka, v nedeljah in praznikih se plača s 50% poviška. Dopusti in božičnica se plačajo po kolektivni pogodbi. Urne mezde znašajo za vse razrede enako. Delavke pri izdelovanju oblačil (pomočnice) prejema po tej ureditvi 80% za moške določenih mezdnih postavk.

Urne mezde znašajo:

1. Izučeni krojači po meri, po vsaj 2letni izobrazbi v obratu, ki izdelujejo oblačila samostojno

pomočniki: L. 13.— pomočnice: L. 10.40

2. Isti, ki pa še nimajo 2letne izobrazbe

pomočniki: L. 11.50 pomočnice: L. 9.20

3. Pomožni delavci, ki imajo več ko 2letno poklicno zaposlitev (delo v roke)

pomočniki: L. 10.20 pomočnice: L. 8.16

4. Pomožni delavci z manj ko 2letno zaposlitvijo

pomočniki: L. 9.50 pomočnice: L. 7.60

Vajenci prejema: v 1. učnem

letu 20%, v 2. učnem letu 30%, v 3. letu 45% in v 4. učnem letu 60% osnovne urnine, določene za ustrezno skupino. Če so vajenci stari nad 18 let in so še v uku, se jim prizna k urnini še pribitek 20%.

Podrobnejše določbe in ostala določila za konfekcijske krojače, za nekrojaške delavce in nameščence, zaposlene v krojaških podjetjih so razvidne iz prej cit. »Službenega lista«.

Prednja nova ureditev mezd za damsko in moško krojaško obrt je stopila v veljavo s 1. I. 1945. Poskusa se doseči sporazum, da se bo razlika za januar in februar plačala v več mesečnih obrokih.

Novi cenik za moška in damsko krojaška dela

Da bi se novim mezdam za krojaško stroko prilagodile tudi cene za krojaška dela, je komisar za cene pri šefu pokrajinske uprave po zaslujanju Odseka za obrtništvo sestavil predlog za novi cenik za moška in damsko krojaška dela ter ga poslal v odobritev Vrhovnemu komisarju v Trst. Dokler cenik ne bo odobren, dobe krojači in krojačice vsa potrebna pojasnila glede novih cen za krojaška dela med uradnim uramij pri Odseku za obrtništvo v Ljubljani, Čopova c. 1 - drugi vhod.

KARL PRELOG

LJUBLJANA

Josip Modic

zlatar - Ljubljana, Stari trg 21

Mokorel Josip

čevljarstvo - Ljubljana, Mirje

Telefon št. 38-36

Telefon št. 38-36

JERAS MAKS

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 34

ČOKOLADA - BONBONI - KEKSI

IVAN VRBINC, LJUBLJANA, Kolodvorska 8

Stavbeno in pohištveno pleskarstvo, ličarstvo in soboslikarstvo. Se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. - Izdelava zelo solidna in po zmernih cenah

Telefon št. 37-31

Telefon št. 37-31

Telefon št. 30-50

Telefon št. 30-50

OGLEDALA - STEKLO

»KRISTAL« d. d., LJUBLJANA, Dunajska c. 14

IZDELOVANJE OGLEDAL IN BRUŠENEGA STEKLA

specialni oddelek za ornamentacijo stekla po osnutkih

FOTO-STUDIO

FRANJO MAVEC, LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 6

Prvovrstne fotoamaterske izdelave - Na zalogi vedno svež fotomaterial

Aleksander Ivanovsky

galanterija na debelo

Ljubljana, Rimska c. 20 ♦ Skladišče Rimska c. 21 a

Nakup in prodaja vsakovrstnih rabljenih predmetov

Trgovina »Ogled« - A. Peternel

Ljubljana - Mestni trg 3

Gospodarske vesti

Šef pokrajinske uprave je izdal posanilo, po katerem njegova odredba z dne 23. marca 1945 o obratovalnem času v trgovinskih lokalih, zasebnih zavodih in pisarnah ne spreminja predpisov Vrhovnega komisarja o minimalnem delovnem času. Da se tem predpisom zadosti, naj bo notranje poslovanje v teh podjetjih v času, ko ni prometa za stranke, t. j. med pol 11. in 16. uro, in sicer po dogovoru.

Letni račun Glavnega odbora za obdelovanje Ljubljanskega barja je razgrnjen interesentom na vpogled v pisarni odbora na Novem trgu št. 1 in pri načelniku odbora g. Antonu Križmancu v Bevkah. Račun je razgrnjen od 24. marca do 7. aprila in sicer ob sredah ter sobotah od 8. do 10. ure.

Cene za pogrebe je določil komisar za cene ljubljanskemu Mestnemu pogrebniemu zavodu takole: gala razred 4000 lir, I. razred 2480 lir, II. razred 1400 lir, III. razred 950 lir, IV. razred 460 lir in V. razred 320 lir.

Cene za vodo iz ljubljanskega vodovoda je določena za industrijo za kuhični meter 2 liri, pri večji porabi pa za kuhični meter 2 liri. Zvišana je bila tudi vodomersčina in obc. pristojbina za hidrante. Nove cene veljajo od 1. januarja 1945.

Pošta Begunje pri Cerknici je pričela 3. aprila poslovati za celotno pošto službo.

Nemška državna banka je izdala nove bankovce po 10, 20, 50 in 1000 RM v poenostavljeni opremi. Nadalje je Reichsbank izdala bankovce po 20 RM, na katerih so natisnjeni razni alpski motivi.

Ziviljenjski stroški v Švici so se od začetka vojne zvišali za 52 odstotkov, cene v trgovini na debelo pa so narasle že za 106 odstotkov.

Španska vlada pripravlja nov carinski zakon, ki ne bi več vseboval klavzule o največji ugodnosti. Veljavne pogodbe s to klavzulo naj bi se v emislu novega zakona revidirale s pogajanj s prizadetimi državami.

Angleški izvoz v Južno Ameriko je padel po vrednosti od 21 milijonov funtov v l. 1943. na 10 milijonov funtov v l. 1944.

Islandski parlament je sprejel investicijsko petletko, ki predvideva za izvršitev nameranih investicijskih del najetje inozemskega posojila v višini 300 milijonov islandskih kron.

Amerikanski poslovni ljudje so začeli gospodarsko ofenzivo proti angleškemu podjetnikom. Ne zadovoljujejo se s tem, da že uspešno izpodrivajo angleške izvoznike na azijskem in južno-amerikanskem trgu, temveč jim hočejo konkurirati tudi na evropskem ter celo na angleškem trgu. V ta namen kupujejo angleška podjetja v Angliji, da bodo mogli svoje proizvode prodajati pod angleško zastavo, ter bodo na ta način uživali vse prednosti poslovnih ljudi angleškega valutnega bloka. Anglosaško zavezništvo v gospodarskih zadevah ni preneslo preizkušnje.

Vse pogodbe ameriških bank o dovolitvi kreditov raznim emigrantskim vladam so po nekem poročilu iz New Yorka pravno še neveljavne, ker bi se morali najprej razveljaviti tako imenovani Johnsonovi akti. Zato mora nizozemska emigrantska vlada še nadalje čakati na denar iz sklenjenega 175 milijonskega dolarskega posojila.

Avstralija je zadela silna suša. Zaradi pomanjkanja vode je poginilo že 2 milijona ovac. Tudi poljski pridelki silno trpe zaradi suše.

Vsem znancem in poslovnim prijateljem javljamo tužno vest, da je v ponedeljek dne 26. t. m. nenadoma preminul naš namestnik ravnatelja, gospod

HINKO BEZGOVŠEK

Blagega pokojnika bomo ohranili v trajnem spominu.

Pogreb je bil v petek, 30. marca ob pol 9. uri z Zal, kapele sv. Nikolaja, k Sv. Križu.

Prva hrvatska štedionica podružnica Ljubljana.

Naročite se na
»Trgovski list!«

HRANILNICA LJUBLJANSKE POKRAJINE prej HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE

Ustanovljena leta 1820.

sprejemajo vloge - daje posojila - opravlja vse bančne posle